

FI

FI

FI

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 7.5.2008
SEK(2008) 571 lopullinen

Suositus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

**liiallisen alijäämän olemassaolosta Tšekin tasavallassa tehdyn päätöksen 2005/185/EY
kumoamisesta**

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. TAUSTA

Perustamissopimuksen 104 artiklassa vahvistetaan, että jäsenvaltioiden olisi vältettävä liiallisia alijäämiä, ja määrätään menettelystä liiallisen alijäämän tunnistamiseksi ja korjaamiseksi. Liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä säädetään lisäksi liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1467/97¹, joka on osa vakaus- ja kasvusopimusta. Perustamissopimuksen 104 artiklan 2 kohdan mukaan komission on tarkasteltava talousarviota koskevan kurinalaisuuden noudattamista seuraavilla kahdella arviointiperusteella: a) ylittääkö ennakoitu tai toteutunut julkistalouden alijäämä suhteessa BKT:hen määritellyn 3 prosentin viitearvon (paitsi jos alijäämä on pienentynyt merkittävästi ja jatkuvasti tasolle, joka on lähellä viitearvoa, tai jos viitearvon ylittäminen on vain poikkeuksellista ja väliaikaista ja alijäämä on edelleen lähellä viitearvoa); ja b) ylittääkö julkinen velka suhteessa BKT:hen määritellyn 60 prosentin viitearvon (paitsi jos velan osuus pienenee riittävästi ja lähestyy riittävän nopeasti viitearvoa).

Perustamissopimuksen liitteenä olevan, liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan mukaan komissio toimittaa menettelyn täytäntöönpanoa varten tarvittavat tiedot. Pöytäkirjan soveltamisen osana jäsenvaltioiden on neuvoston asetuksen (EY) N:o 3605/93² 4 artiklan mukaisesti annettava tiedot julkisen talouden alijäämistä ja veloista ja muista asiaan liittyvistä muuttujista kahdesti vuodessa, 1. päivään huhtikuuta ja 1. päivään lokakuuta mennessä³.

Komissio käynnisti Tšekin osalta liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn 12. toukokuuta 2004 antamalla 104 artiklan 3 kohdan nojalla kertomuksen, koska Tšekin julkisen talouden alijäämä oli 12,9 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2003⁴ (5,9 % suhteessa BKT:hen, jos kertaluonteinen valtion takausten sisällyttäminen lukuihin jätetään huomiotta). Neuvosto päätti komission suosituksesta 5. heinäkuuta 2004 104 artiklan 6 kohdan mukaisesti, että Tšekin alijäämä oli liiallinen⁵. Samanaikaisesti komission suosituksen perusteella neuvosto antoi Tšekille 104 artiklan 7 kohdan mukaisen suosituksen julkisen talouden liiallisen alijäämän korjaamiseksi viimeistään vuonna 2008.

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6, asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1056/2005 (EUVL L 174, 7.7.2005, s. 5).

² EYVL L 332, 31.12.1993, s. 7, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2103/2005 (EUVL L 337, 22.12.2005, s. 1).

³ Tšekin viimeisin ilmoitus on saatavilla seuraavasta osoitteesta:

⁴ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=2373,58110711&_dad=portal&_schema=portal.

⁵ SEK(2004) 575. Tällä välin vuoden 2003 alijäämätoteutumaa on tarkistettu alaspäin 6,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen (luku ei enää sisällä kertaluonteisia toimenpiteitä).

⁵ EUVL L 62, 9.3.2005, s. 20.

Ottaen huomioon ennen kesäkuun 2006 yleisiä vaaleja tehdyissä talousarviosuunnitelmissa vuodeksi 2007 ennustetut merkittävät lipsumiset talousarviosta ja viitearvon edelleen vuonna 2008 ylittävän liiallisen alijäämän neuvosto teki 10. heinäkuuta 2007 komission suosituksesta 104 artiklan 8 kohdan mukaisen päätöksen, jossa todetaan, etteivät Tšekin toteuttamat toimet vaikuta riittävältä liiallisen alijäämän korjaamiseksi vuoden 2008 määräaikaan mennessä. Neuvosto antoi komission suosituksesta 10. lokakuuta 2007 taas 104 artiklan 7 kohdan mukaisen suosituksen, jossa Tšekkiä kehoitettiin yhä hillitsemään julkisen talouden heikkenemistä vuonna 2007 ja vahvistettiin liiallisen alijäämän korjaamisen tavoitevuoden pitäminen alkuperäisenä eli vuonna 2008. Tšekin viranomaisten oli saatava alijäämä alle 3 prosentin viitearvon uskottavasti ja pysyvästi. Tätä varten neuvosto suositti tuolloin saatavilla olleiden ennusteiden perusteella, että Tšekin viranomaiset varmistaisivat rakenteellisen rahoitusaseman (suhdannetasoitettu rahoitusasema ilman kertaluonteisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä) parantumisen vähintään ¾ prosentilla suhteessa BKT:hen vuonna 2008 vuoteen 2007 verrattuna. Neuvosto asetti 9. päivän huhtikuuta 2008 määräajaksi, johon mennessä Tšekin viranomaisten olisi toteutettava tarvittavat toimet.

Lisäksi neuvosto kehotti Tšekkiä ”varmistamaan, että julkisen talouden vakauttaminen kohti sen keskipitkän aikavälin tavoitteena olevaa 1 prosentin rakenteellista alijäämää suhteessa BKT:hen jatkuu kestäväällä tavalla liiallisen alijäämän korjaamisen jälkeen ja että keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan alkuperäiseen määräaikaan mennessä eli viimeistään vuonna 2012”.

Taulukko 1: Neuvoston 10. lokakuuta 2007 hyväksymä sopeutus

<i>% suhteessa BKT:hen, jollei muuta ole ilmoitettu</i>	2006	2007	2008
Julkisen talouden rahoitusasema	-2,7	parempi kuin -3,3	alijäämä < 3
<i>Rakenteellisen rahoitusaseman muutos</i>			<i>vähintään ¾</i>
p.m.: Kokonaistuotannon kasvu (%)	6,0	5,0	4,9

Huom: Rakenteellinen rahoitusasema = suhdannetasoitettu rahoitusasema, jossa ei ole otettu huomioon kertaluonteisia eikä muita väliaikaisia toimenpiteitä.

Lähde: Neuvoston 104 artiklan 7 kohdan mukaisesti 10. lokakuuta 2007 antama suositus ja komission yksiköiden kevään 2007 talousennuste.

Sen jälkeen, kun neuvoston asettama määräaika on päättynyt, komissio tekee yleensä virallisen arvion toimista, joita viranomaiset ovat toteuttaneet neuvoston suositusten perusteella, ottaen huomioon komission yksiköiden viimeisimmät talousennusteet. Tämä on väliarvio siitä, onko liiallisen alijäämän korjaaminen kyseisessä maassa aikataulussa. Tšekin kohdalla väliarvio on sisällytetty tähän asiakirjaan, joka korvaa sen. Asiakirjassa otetaan huomioon Tšekin hallituksen huhtikuussa 2008 antama ilmoitus liiallista alijäämää koskevassa menettelyssä toteutetuista korjaavista toimenpiteistä⁶.

Neuvoston päätös liiallisen alijäämän olemassaolosta kumotaan EY:n perustamissopimuksen 104 artiklan 12 kohdan mukaisesti komission suosituksesta, kun liiallinen alijäämä kyseisessä jäsenvaltiossa on neuvoston käsityksen mukaan korjattu.

⁶ Tšekin valtiovarainministerin 10. huhtikuuta 2008 päivätty kirje talous- ja rahapoliittisista asioista vastaavalle komissaarille.

2. VIIMEAIKAINEN ALIJÄÄMÄKEHITYS

Julkisen talouden alijäämä nousi enimmillään 6,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2003. Sen jälkeen julkisen talouden alijäämä ei ole noussut yli 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen muulloin kuin vuonna 2005 (jolloin se oli 3 ½ % suhteessa BKT:hen). Nimellisen alijäämän kehitys on vuodesta 2004 asti ollut parempaa kuin 104 artiklan 7 kohdan mukaisesti 5. heinäkuuta 2004 annetussa suosituksessa esitetty (nimellisen) alijäämän supistamisura. Julkisen talouden alijäämän kohentuminen on johtunut odotettua nopeampaa talouskasvua (yli 6 % vuosittain vuodesta 2005 alkaen) seuranneista odotettua suuremmista tuloista ja menojen hillitsemisestä. Julkisen talouden menot suhteessa BKT:hen ovat asteittain pienentyneet vuoden 2004 45 prosentista 42,4 prosenttiin vuonna 2007. Tämä on osittain sen ansiota, että julkinen kulutus on vähentynyt noin 2 prosenttia suhteessa BKT:hen. Myös pankkialan vakauttamiseen liittyneet kustannukset ovat pienentyneet⁷.

Niiden tietojen perusteella, jotka komissio (Eurostat) on toimittanut saatuaan Tšekiltä ilmoituksen ennen huhtikuuta 2008^{8,9} julkisen talouden alijäämä oli 1,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2007¹⁰. Tämä on selvästi alle maaliskuussa 2007 tarkistetussa lähentymisohjelmassa asetetun tavoitteen, joka oli 4 prosenttia suhteessa BKT:hen. Toteutuman mukaan tulot olivat suhteessa BKT:hen 0,8 prosenttia suuremmat kuin maaliskuun 2007 lähentymisohjelmassa ennakoitiin, ja julkiset menot olivat suhteessa BKT:hen 1,8 prosenttia pienemmät. Huomattavasti odotettua parempi toteutuma vaikuttaa pääosin heijastavan sosiaalimenojen hillitsemistä, sillä näiden menojen oli ennakoitu nousevan noin 1 prosenttia suhteessa BKT:hen. Myös muita julkisia menoja hillittiin, mukaan luettuina palkansaajakorvaukset ja välituotekäyttö. Lisäksi talouskasvu oli 6,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, eikä 4,9 prosenttia suhteessa BKT:hen, kuten maaliskuun 2007 lähentymisohjelmassa odotettiin, ja verojoustot olivat ennustettua paremmat.

Työllisyyden odotettua parempi kasvu vaikutti positiivisesti sekä tuloihin että menoihin. Sosiaaliturvamaksut kasvoivat odotettua enemmän ja tulonsiirrot lisääntyivät ainoastaan hieman suhteessa BKT:hen.

Vuoteen 2006 verrattuna alijäämä supistui 1,1 prosenttia suhteessa BKT:hen. Tästä noin puolet johtui toteutetuista toimenpiteistä, kuten rakenteellisen rahoitusaseman koheneminen osoittaa, ja puolet talouskasvun nopeutumisesta. Kokonaismenot vähenivät 1,2 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja kokonaistulot vähenivät 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen. Julkisen talouden rahoitusasema koheni vuonna 2007 paljon enemmän kuin kyseisen vuoden osalta odotettiin, kun neuvosto suositti, että ”olisi edelleen hillittävä julkisen talouden rahoitusaseman heikkenemistä”.

⁷ Kun pankkialaa yksityistettiin, Tšekin hallitus otti kantaakseen suuren osan järjestämättömiin lainoihin liittyneistä kustannuksista erityisesti perustamalla Tšekin vakauttamisviraston. Aikaa myöten näiden vastaavien osuus on vähentynyt.

⁸ Eurostatin tiedote nro 54, 18.4.2008.

⁹ Asetuksen (EY) N:o 3605/93 8 g artiklan 1 kohdan mukaisesti.

¹⁰ Alijäämälukuja tarkistetaan tavallisesti – ylöspäin tai alaspäin – sen jälkeen kun ensimmäinen tulos on julkaistu kevään ilmoituksessa. Useimpien EU:n jäsenvaltioiden kohdalla tarkistukset ovat yleensä melko pieniä ja poikkeavat keskimäärin merkityksettömän vähän nolasta. Kun Tšekin osalta otetaan huomioon tämänhetkisen ilmoituksen mukaisen vuoden 2007 alijäämän ja alijäämän viitearvon välinen ero, on epätodennäköistä, että julkisen talouden tilien mahdolliset tulevat tarkistukset nostavat vuoden 2007 alijäämän yli 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen.

Julkisten menojen yleinen väheneminen heijastuu vararahastojen kasvussa. Näiden rahastojen arvioidaan kasvaneen 2 ¾ prosenttiin suhteessa BKT:hen (vuoden 2006 noin 2 %:sta), josta noin ¾ prosenttia suhteessa BKT:hen on muuhun kuin EU:n varoihin liittyviä menoja. Nämä ovat siirtosaamia, jotka voivat lisätä tulevia alijäämiä. Loput 2 prosenttia ovat tuloihin liittyviä ja niillä tuettuja EU:n varoja.

Rakenteellinen alijäämä supistui vuoden 2006 2,9 prosentista suhteessa BKT:hen 2,3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2007, kun julkisia menoja, myös julkisen sektorin palkkoja, hillittiin edelleen.

3. ALIJÄÄMÄENNUSTEET VUODELLE 2008 JA SIITÄ ETEENPÄIN

Komission yksiköiden kevään 2008 talousennusteen mukaan julkisen talouden alijäämä supistunee edelleen 1,4 prosenttiin suhteessa BKT:stä vuonna 2008 ja – olettaen, että talouspolitiikka säilyy ennallaan – 1,1 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2009. Tämä johtuu 19. syyskuuta 2007 hyväksytyyn vakauspakettiin sisältyvien toimenpiteiden välisestä tasapainosta. Paketilla odotetaan olevan positiivinen, noin 0,3 prosentin suuruinen vaikutus suhteessa BKT:hen kunakin vuonna (ks. laatikko I). Tulonsiirtojen suhteessa BKT:hen odotetaan vähenevän vuosina 2008 ja 2009 vakauspakettiin sisältyvien lainsäädäntötoimenpiteiden ansiosta. Lainsäädäntötoimenpiteiden lisäksi vakauttamisessa tukeudutaan myös maltillisen palkkakehityksen jatkumiseen julkisella sektorilla ja julkisen kulutuksen pienenemiseen suhteessa BKT:hen. Tulojen odotetaan pysyttelevän vakaina suhteessa BKT:hen. Ennusteiden laatiminen on tosin hankalaa, koska samanaikaisesti toteutetaan useita eri verotoimenpiteitä. Komission yksiköiden kevään talousennusteessa esittämät alijäämäennusteet vastaavat kevään ilmoituksessa tehtyä arviota alijäämästä (1,5 % suhteessa BKT:hen).

Komission yksiköiden kevään 2008 talousennusteen mukaan rakenteellinen rahoitusasema kohentunee vuoden 2007 -2 ¼ prosentista suhteessa BKT:hen noin -2 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2008. Koheneminen on neuvoston suositusta (vähintään ¾ % suhteessa BKT:hen) vähäisempää, kun otetaan huomioon, että vuonna 2007 alijäämä supistui huomattavasti (mikä johtui noin ½ % suhteessa BKT:hen olevasta rakenteellisesta parannuksesta kyseisenä vuonna), mitä ei osattu ennakoita suosituksen antamishetkellä.

Tšekin keskipitkän aikavälin tavoitteena on 1 prosentin rakenteellinen alijäämä suhteessa BKT:hen. Marraskuussa 2007 esitetyn viimeisimmän lähentymisohjelman mukaan tämä tavoite pitäisi saavuttaa viimeistään vuonna 2012. Ohjelmasta 4. maaliskuuta 2008 annetussa neuvoston lausunnossa¹¹ kehoitettiin Tšekin viranomaisia hyödyntämään voimakas talouskasvu ja kiristämään sen turvin sopeutusvauhtia, jotta varmuusmarginaali, jolla varmistetaan, ettei viitearvo ylity, saavutettaisiin mahdollisimman pian, sekä saavuttamaan keskipitkän aikavälin tavoite viimeistään vuonna 2012.

¹¹ EUVL C 74, 20.3.2008, s. 24.

Laatikko I: Tiivistelmä syyskuussa 2007 esitetyn vakauspaketin toimenpiteistä

Vakauspaketti siirsi kokonaisverorasituksen välittömistä veroista välillisiin veroihin. Tammikuun 1. päivästä 2008 käyttöön on otettu 15 prosentin kiinteä henkilökohtainen tulovero – joskin laajennetulla pohjalla – joka aiotaan alentaa edelleen 12,5 prosenttiin vuonna 2009. Tammikuun 1. päivästä 2008 yhtiöverokanta alennettiin 24 prosentista 21 prosenttiin, ja se alennetaan edelleen 19 prosenttiin viimeistään vuonna 2010. Välillisiä veroja korotettiin tammikuussa 2008 nostamalla alv:n alennettu kanta 5:stä 9 prosenttiin, korottamalla valmisteveroja ja ottamalla käyttöön sähköstä, maakaasusta ja kiinteistä polttoaineista maksettava ympäristövero. Käyttöön on myös otettu sosiaaliturvamaksujen maksamisen enimmäisperusta, mikä alentaa tuloja.

Vakauspaketissa otetaan käyttöön uutta lainsäädäntöä, jonka tarkoituksena on lähinnä vähentää sosiaalietuuksista aiheutuvia menoja, mukaan luettuina lapsietuudet, sosiaaliturvaetuudet, vanhempainrahat, äitiysetuudet, sijaiskotihoidon etuudet, koulutarvikeetuudet ja hautausetuudet. Sen lisäksi, että on tehty kiinteitä vähennyksiä, useimpia sosiaaliturvaetuuksia ei enää indeksoida vähimmäistoimeentuloturvasoon, jonka hallitus on myös muuttanut harkinnanvaraiselle pohjalle. Vakauspaketissa otettiin myös käyttöön terveydenhuollon palvelumaksut tammikuusta 2008 alkaen. Palvelumaksuja peritään vastaanottokäynneistä, reseptilääkkeistä ja sairaalahoidosta. Muutoksilla arvioidaan olevan hienoinen myönteinen vaikutus hallituksen tuloihin, sillä ne tuovat lisätuloja ja vähentävät menoja kysyntää pienentämällä.

Hallitus antoi 23. tammikuuta 2008 esityksen kirkoilta takavarikoiden omaisuuden korvaamisesta (ks. laatikko II). Kun Tšekin parlamentti on hyväksynyt esityksen, taloudellinen korvaus kirjataan kertaluonteisena alijäämää kasvattavana menona (2,2 % suhteessa BKT:hen) sinä vuonna, jona hallituksen maksuvelvollisuus tunnustetaan, vaikka useimmat tosiasialliset maksut suoritetaankin hyvin pitkällä aikavälillä eli 60 vuoden kuluessa. Tätä liiketoimea ei otettu huomioon komission yksiköiden kevään 2008 talousennusteessa, joka perustuu tavanomaiseen oletukseen, että talouspolitiikka säilyy ennallaan, koska ei ollut selvää, hyväksyykö parlamentti hallituksen esityksen ja milloin tämä tapahtuu. Tätä liiketoimea ei myöskään otettu huomioon lähentymisohjelman ennusteissa. Jos esitys tulee voimaan vuonna 2008 tai 2009, julkisen talouden alijäämä (kyseinen liiketoimi mukaan luettuna) ylittäisi nykyisten ennusteiden perusteella väliaikaisesti 3 prosenttia suhteessa BKT:hen kyseisenä vuonna.

Laatikko II: Tšekin ehdotus kirkoilta takavarikoidusta omaisuudesta maksettavista korvauksista

Tammikuun 23. päivänä 2008 Tšekin hallitus antoi parlamentille esityksen kirkoilta vuosina 1948–1990 takavarikoidusta omaisuudesta maksettavista korvauksista. Esitys sisältää kaksi korvaustapaa: omaisuuden palauttaminen sekä taloudellinen korvaus, jos omaisuuden palauttaminen ei ole enää mahdollista. Taloudellisen korvauksen osalta esityksessä ehdotetaan, että kirkot saisivat valtiolta käteisenä 4 274,9 miljoonan Tšekin korunan (0,1 % vuoden 2008 BKT:sta) vuosierän 60 vuoden ajan. Kun vuotuinen korko on 4,85 prosenttia, tämä on 83,0 miljardia Tšekin korunaa pääomana (2,2 % vuoden 2008 BKT:sta) ja 173,5 miljardia Tšekin korunaa korkoina¹².

Tšekin tilastokeskus on pyytänyt Eurostatia selventämään, millaisia vaikutuksia korvausesityksellä on kirjanpitoon. Eurostat selvensi, ettei omaisuuden palauttamisella ole vaikutusta julkisen talouden alijäämään. Kun palautettu omaisuus on sama kuin aiemmin takavarikoitu omaisuus, liiketoimi kirjataan EKT:n tileihin volyymin muina muutoksena vailla suoraa vaikutusta julkisen talouden tulo- ja menotileihin. Jos palautettu omaisuus on eri kuin takavarikoitu, palautus kirjataan maksettuna pääomasiirtona, jonka vastineena on negatiivinen sijoitus.

Taloudellisen korvauksen osalta Eurostat selvensi, että sen mukaan, kuinka se tulkitsee EKT:n kirjanpitosääntöjä, pääoma olisi kirjattava julkisena menona silloin kun oikeustoimi hyväksytään eikä silloin, kun käteismaksut suoritetaan. Korko kirjataan julkisina menoina seuraavien 60 vuoden aikana. Eurostat myös selvensi, että kirkkoille maksettaviksi tulevat määrät kirjataan muina velkoina¹³.

Näin ollen sinä vuonna, kun Tšekin parlamentti hyväksyy lain ja se tulee voimaan, Tšekin julkisen talouden tileihin kirjataan hyvin suuri kertaluonteinen alijäämää lisäävä liiketoimi, joka on 2,2 prosenttia suhteessa BKT:hen. Se, että kirkolle maksettavat määrät kirjataan muina velkoina, merkitsee, ettei määriä pidetä asetuksen (EY) N:o 3605/93 mukaisena julkisena velkana. Kun menot kirjataan, virta-varanto-korjauserä sisältää poikkeuksellisen suuren negatiivisen suoriteperusteisen eron, joka tasoittuu vähitellen 60 vuoden kuluessa.

¹² Tšekin viranomaisten toimittamien tietojen mukaan osana korvaussopimusta valtion kirkkoille antamasta tuesta (esimerkiksi pappien palkkojen maksu) luovutaan vähitellen. Tämä valtion myöntämä tuki on 1 406 miljoonaa Tšekin korunaa (0,04 % suhteessa BKT:hen vuonna 2008).

¹³ Eurostatin 14. maaliskuuta 2008 päivätty kirje, jossa Tšekin tilastokeskukselle annetaan ennakkoneuvontaa, on saatavilla osoitteesta:
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/pls/portal/docs/PAGE/PGP_DS_GFS/PGE_DS_GFS_8/ADV%20-%20CZ%20-%202008.1%20-%20CONFISCATED%20PROPERTYIES.PDF

4. VELKAKEHITYS JA ENNUSTEET

Vaikka julkisen talouden alijäämä on ollut suuri vuodesta 2004 alkaen, velan kasvu on pysynyt suurelta osin kurissa. Koska talouskasvu on ollut ennätysnopeaa vuodesta 2005 ja julkisen talouden alijäämä supistui vuonna 2007 huomattavasti vuoteen 2006 verrattuna, julkinen velka väheni vuoden 2004 30,4 prosentista suhteessa BKT:hen 28,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2007.

Komission yksiköiden kevään 2008 talousennusteen mukaan velkasuhteen odotetaan edelleen alenevan alle 28 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2009, kun julkisen talouden vakauttaminen ja makrotalouden kasvu jatkuvat.

5. PÄÄTELMÄT

Vaikka vuodelle 2007 odotettiin talouden voimakasta laajentumista, julkisen talouden rahoitusasema koheni vuoden 2006 -2,7 prosentista suhteessa BKT:hen -1,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2007. Tämä johtuu osittain menosäästöistä ja talouskasvun nopeutumisesta. Julkisen talouden rakenteellinen rahoitusasema (eli suhdannetasoitettu rahoitusasema ilman kertaluonteisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä) koheni ½ prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2007.

Tšekin hallitus on toteuttanut useita lainsäädäntötoimenpiteitä, jotka ovat voimassa vuodesta 2008 alkaen, julkisen talouden vakauttamiseksi vuosina 2008 ja 2009, mukaan lukien sosiaalimenojen hillitseminen ja terveydenhuollon palvelumaksut. Näillä toimenpiteillä on positiivinen nettovaikutus julkiseen talouteen. Yhdistettynä menojen jatkuvaan hillintään ja vuonna 2008 toteutettujen useiden verotoimenpiteiden vaikutuksen tarkkaan seurantaan näiden toimenpiteiden odotetaan johtavan julkisen talouden alijäämän supistumiseen entisestään. Komission yksiköiden kevään 2008 talousennusteen mukaan alijäämä supistunee edelleen 1,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2008 ja, jos talouspolitiikka pysyy ennallaan, 1,1 prosenttiin vuonna 2009. Tämä osoittaa, että alijäämä on uskottavasti ja pysyvästi saatu 3 prosentin viitearvon alapuolelle.

Julkinen bruttovelka väheni vuoden 2006 29,4 prosentista suhteessa BKT:hen 28,7 prosenttiin vuonna 2007, eli se jää huomattavasti alle 60 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen. Komission yksiköiden kevään 2008 talousennusteen mukaan julkinen velka vähenee edelleen alle 28 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoteen 2009 mennessä (olettaen, että talouspolitiikka säilyy ennallaan).

Kokonaistilanteen arviointi osoittaa, että Tšekin liiallisen alijäämän tilanne on korjattu. Tästä syystä komissio suosittaa, että neuvosto kumoaisi päätöksen liiallisen alijäämän olemassaolosta Tšekissä.

Taulukko 2: Julkisen talouden kehitys vuosina 2003–2009

	2003	2004	2005	2006	2007		2008		2009	
	% suhteessa BKT:hen, jollei muuta ole ilmoitettu									
					KOM	LO ⁽²⁾	KOM	LO ⁽²⁾	KOM ⁽³⁾	LO ⁽²⁾
Julkisen talouden rahoitusasema	-6,6	-3,0	-3,6	-2,7	-1,6	-3,4	-1,4	-2,9	-1,1	-2,6
– Kokonaistulot	40,7	42,2	41,4	41,0	40,8	39,8	40,7	39,5	40,7	38,1
– Kokonaismenot	47,3	45,2	44,9	43,6	42,4	43,3	42,2	42,4	41,8	40,7
<i>josta:</i>										
– korkomenot	1,2	1,2	1,2	1,1	1,2	1,2	1,1	1,3	1,1	1,2
– kiinteän pääoman bruttomuodostus	4,5	4,8							4,9	5,4
			4,9	5,0	4,8	5,1	4,8	5,3		
Perusjäämä	-5,5	-1,8	-2,4	-1,5	-0,4	-2,3	-0,3	-1,7	0,0	-1,3
Kertaluonteiset ja väliaikaiset toimenpiteet	0,0	-0,7	-1,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rakenteellinen rahoitusasema⁽¹⁾	-5,5	-1,3	-2,1	-2,9	-2,3	-4,1	-1,9	-3,4	-1,5	-2,8
Rakenteellinen perusjäämä ⁽²⁾	-4,4	-0,1	-1,0	-1,7	-1,2	-2,9	-0,8	-2,2	-0,4	-1,6
Julkinen bruttovelka	30,1	30,4	29,7	29,4	28,7	30,4	28,1	30,3	27,2	30,2
<i>Pm Kokonaistuotannon kasvu (%)</i>	3,6	4,5	6,4	6,4	6,5	5,9	4,7	5,0	5,0	5,1
<i>Pm Tuotantokuilu</i>	-3,0	-2,6	-0,8	0,8	2,0	1,8	1,4	1,4	1,1	0,7

⁽¹⁾ Suhdannetasoitettu rahoitusasema (perusjäämä), jossa ei ole otettu huomioon kertaluonteisia eikä väliaikaisia toimenpiteitä.

⁽²⁾ Ohjelman mukaiset suhdannetasoitettu ja rakenteellinen rahoitusasema sekä tuotantokuilu ohjelmassa annettujen tietojen perusteella tehtyjen komission yksiköiden laskelmien mukaan.

⁽³⁾ Perustuu oletukseen talouspolitiikan pysymisestä ennallaan.

Lähteet: Komission yksiköiden kevään 2008 talousennuste (KOM) ja marraskuun 2007 tarkistettu lähentymisohjelma (LO).

Suositus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

liiallisen alijäämän olemassaolosta Tšekin tasavallassa tehdyn päätöksen 2005/185/EY kumoamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 104 artiklan 12 kohdan,

ottaa huomioon komission suosituksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvoston päätöksellä 2005/185/EY¹⁴, joka tehtiin EY:n perustamissopimuksen 104 artiklan 6 kohdan mukaisesti komission suosituksesta, todetaan, että Tšekissä on liiallinen alijäämä. Neuvosto totesi, että julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen oli 12,9 prosenttia vuonna 2003 (5,9 prosenttia suhteessa BKT:hen, jos kertaluonteinen valtion takausten sisällyttäminen lukuihin jätetään huomiotta) eli huomattavasti yli perustamissopimuksen mukaisen 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen.
- (2) Neuvosto antoi 5 päivänä heinäkuuta 2004 perustamissopimuksen 104 artiklan 7 kohdan ja liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntönnäpöno nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97¹⁵ 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti Tšekille komission suositukseen perustuvan suosituksen liiallisen alijäämän poistamiseksi vuoteen 2008 mennessä. Suositus julkaistiin.
- (3) Ottaen huomioon ennen kesäkuun 2006 yleisiä vaaleja tehdyissä talousarviosuunnitelmissa vuodeksi 2007 ennustetut merkittävät lipsumiset talousarviosta ja edelleen vuonna 2008 viitearvon ylittävän liiallisen alijäämän neuvosto teki 10 päivänä heinäkuuta 2007 komission suosituksen perusteella 104 artiklan 8 kohdan mukaisen päätöksen, jossa todetaan, etteivät Tšekin toteuttamat toimet vaikuta riittävältä liiallisen alijäämän korjaamiseksi vuoden 2008 määräaikaan mennessä¹⁶. Neuvosto antoi komission suosituksesta 10 päivänä lokakuuta 2007 taas 104 artiklan 7 kohdan mukaisen suosituksen, jossa Tšekkiä kehoitettiin yhä hillitsemään julkisen talouden heikkenemistä vuonna 2007, vahvistettiin liiallisen alijäämän korjaamisen tavoitevuoden pitäminen alkuperäisenä eli vuonna 2008 ja asetettiin Tšekin viranomaisten toteuttamien tehokkaiden toimien määräajaksi 9 päivä huhtikuuta 2008. Neuvosto kehotti tuolloin saatavilla olleiden ennusteiden perusteella,

¹⁴ EUVL L 62, 9.3.2005, s. 20.

¹⁵ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6, asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1056/2005 (EUVL L 174, 7.7.2005, s. 5).

¹⁶ EUVL L 260, 5.10.2007, s. 13.

että Tšekin viranomaiset varmistaisivat rakenteellisen rahoitusaseman (eli suhdannetasoitettun rahoitusaseman ilman kertaluonteisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä) kohentumisen vähintään $\frac{3}{4}$ prosentilla suhteessa BKT:hen vuonna 2008 vuoteen 2007 verrattuna.

- (4) Neuvoston päätös liiallisen alijäämän olemassaolosta kumotaan EY:n perustamissopimuksen 104 artiklan 12 kohdan mukaisesti, kun liiallinen alijäämä kyseisessä jäsenvaltiossa on neuvoston käsityksen mukaan korjattu.
- (5) Perustamissopimuksen liitteenä olevan liiallisiä alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan mukaan komissio toimittaa menettelyn täytäntöönpanoa varten tarvittavat tiedot. Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn liiallisiä alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan soveltamisesta 22 päivänä marraskuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 3605/93¹⁷ 4 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on pöytäkirjan soveltamisen osana annettava tiedot julkisen talouden alijäämistä ja veloista ja muista asiaan liittyvistä muuttujista kahdesti vuodessa, 1 päivään huhtikuuta ja 1 päivään lokakuuta mennessä.
- (6) Niiden tietojen perusteella, jotka komissio (Eurostat) on asetuksen (EY) N:o 3605/93 8 g artiklan 1 kohdan mukaisesti toimittanut saatuaan Tšekiltä ilmoituksen ennen 1 päivää huhtikuuta 2008, ja komission yksiköiden kevään 2008 talousennusteen perusteella voidaan tehdä seuraavat päätelmät:
 - julkisen talouden alijäämä supistui suhteessa BKT:hen vuoden 2006 2,7 prosentista 1,6 prosenttiin vuonna 2007 eli alle 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen. Tätä voidaan verrata maaliskuun 2007 lähentymisohjelmassa esitettyyn 4 prosentin tavoitteeseen suhteessa BKT:hen,
 - verotulot ylittivät odotukset arvioitua nopeamman talouskasvun ansiosta, mutta alijäämän supistuminen vuonna 2007 johtui myös menojen, erityisesti julkisen sektorin palkansaajakorvausten ja väliuotekäytön, hillitsemisestä. Useimmat säästöt ovat luonteeltaan pysyviä. Julkisen talouden rakenteellisen rahoitusaseman (eli suhdannetasoitettun rahoitusaseman ilman kertaluonteisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä) arvioidaan kohentuneen hieman yli $\frac{1}{2}$ prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2007,
 - kevään 2008 talousennusteessa arvioidaan, että alijäämä supistuu edelleen vuonna 2008 1,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Alijäämän supistumiseen vaikuttavat menoja säästävät lisätoimenpiteet, sosiaalimenoja vähentävät lainsäädäntötoimenpiteet ja osittaisten terveydenhuoltomaksujen käyttöönotto. Tulojen suhteessa BKT:hen odotetaan pysyttelevän pääpiirteissään vakaina, mitä tukevat useat vuonna 2008 käyttöönotetut verotoimenpiteet. Kevään talousennuste vastaa huhtikuun julkisen talouden ilmoituksessa asetettua alijäämätavoitetta, joka on 1,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Kevään talousennusteen mukaan alijäämä supistuu vuonna 2009 vielä 1,1 prosenttiin suhteessa BKT:hen, jos talouspolitiikka pysyy ennallaan. Tämä osoittaa, että alijäämä on uskottavasti ja pysyvästi saatu 3 prosentin viitearvon alapuolelle. Rakenteellisen rahoitusaseman ennakoitaan kohenevan vuonna 2008 lähes

¹⁷ EYVL L 332, 31.12.1993, s. 7, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2103/2005 (EUVL L 337, 22.12.2005, s. 1).

½ prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen ja, jos talouspolitiikka säilyy ennallaan, uudelleen vuonna 2009. Tässä yhteydessä on otettava huomioon tarve edistyä kohti rahoitusaseman keskipitkän aikavälin tavoitetta, joka Tšekin osalta on 1 prosentin rakenteellinen alijäämä suhteessa BKT:hen. Tämä tavoite on marraskuussa 2007 tarkistetun lähentymisohjelman mukaan tarkoitus saavuttaa viimeistään vuonna 2012,

- julkinen velka on huomattavasti alle 60 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen. Julkinen velka väheni suhteessa BKT:hen vuoden 2006 29,4 prosentista 28,7 prosenttiin vuonna 2007. Kevään 2008 talousennusteen mukaan velkasuhde alenee edelleen alle 28 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoden 2009 loppuun mennessä (olettaen, että talouspolitiikka säilyy ennallaan).

(7) Neuvoston näkemyksen mukaan Tšekin liiallinen alijäämä on korjattu, ja näin ollen päätös 2005/185/EY olisi kumottava,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kokonaistilanteen arviointi osoittaa, että Tšekin liiallisen alijäämän tilanne on korjattu.

2 artikla

Kumotaan päätös 2005/185/EY.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Tšekin tasavallalle.

Tehty

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*